

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ.

ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ ΙΑ΄.

ΙΟΥΛΙΟΥ 15 1862.

ΕΤΟΣ Α΄.

Ο ΠΟΙΗΤΙΚΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

ΤΟΥ Κ. Ι. ΒΟΥΤΣΙΝΑ

ἐν ἔτει 1862.

(Συνέχεια καὶ τέλος, ὄρα φύλλ. Γ΄.)

Τὸ δ' ἕτερον τῶν ὑπὸ τῆς ἐπιτροπῆς προκριθέντων ἔργων εἶναι συλλογὴ λυρικῶν ποιημάτων, φέρουσα ὡς τίτλον « *Περὶ Λυκος ἐστὶν ἡ ψυχὴ μου μέχρι θαλάτου* ». Συμφώνως δὲ πρὸς τῇ ἐπιγραφῇ ταύτῃ παρατηρεῖται τῷ ὄντι κατὰ πᾶσαν τὴν συλλογὴν τόνος τις βαρυθυμίας καὶ ἀπογνώσεως χωρῶν ἐνίοτε μέχρις ἀτόπου λήθης καὶ αὐτῶν τῶν μᾶλλον παρηγῶρων θεωριῶν ἃς παρέχουσιν αἱ θρησκευτικαὶ καὶ πεποιθήσεις. Ὁ πρὸς δυσμᾶς ἤδη βαίνων τοῦ βίου του, καὶ πικρὰ φέρων πείρας ἐφόδια, ἀφ' οὗ εἶδε φρούδας τὰς

ἐλπίδας, ἀκάρπους τοὺς ἀγῶνας καὶ σθεσθέντα τὰ ὄνειρά του, ἀφ' οὗ σπείρας τὸ ἀγαθὸν ἐθέρισε τὴν ἀγνωμοσύνην καὶ εἰς πᾶσαν ἀκάνθαν τοῦ σταδίου του ἀφῆκεν ἐν ῥάκῳ τῆς εὐτυχίας του, δύναται, ἀναμετρῶν τὴν ὁδὸν ἣν ἀσκόπως διήλθε, νὰ χύσῃ ἐπ' αὐτῆς δάκρυ μελαγχολίας, καὶ αὐτοῦ ἐπιτρέπεται πικρὰ λέξις ἀδημονίας νὰ διαφύγῃ τὰ χεῖλη. Ἄλλ' ἂν, ὡς εἰκότως ὑποθέτομεν, νέος εἶναι ὁ ποιητῆς τῶν λυρικῶν ἁσμάτων, τοῦ νέου ἢ ἱκμᾶς εἶναι ἡ ἐλπίς καὶ ἡ δραστηριότης. Ἡ ζωὴ τῷ προσμειδίᾳ, τὸ μέλλον τῷ ἀναπεταννύει εὐρεῖς τοὺς ὀρίζοντας. Λέξεις δυσπιστίας καὶ ἀπογνώσεως εἰσὶν ἀνάτιτοι παρ' αὐτῷ, καὶ ἀποδεικνύουσιν ἢ κατὰστασιν ἠθικῶς νοσηρὰν, ἢ κοκόζηλον ἐπιτήδευσιν. Ἄν ἀμφιβάλλῃ περὶ τῆς ὑπάρξεως ἀγαθῆς καὶ τὰ πάντα διεπούσης προνοίας, ἃς ἰδῆ τὸ κάλλος τῆς φύσεως, ἃς σπουδάσῃ τὸν χρυσοῦν τῆς ἁρμονίας δεσμὸν, τὸν συνέχοντα τὸν φυσικὸν κόσμον καὶ τὸν ἠθικόν, καὶ τότε εἰλι-

Καταλιπὼν ἐπὶ στιγμῆν τὸν ἀσημόν μας χρόνον,
τὴν δόξαν συμμερίζομαι πολλακίς τῶν προγόνων,
καὶ ἴω μαζῆ τῶν εὐτυχῆς.

Ἐν ᾧ σεμνὸν ἐρείπιον τὸ βλέμμα μου προσβάλλει,
τὸ ἀναπλάττω, κ' ἔκθαμβος τὰ νεαρά του κάλλη
βλέπω μὲ τ' ὄμμα τῆς ψυχῆς.

Τοῦ Παρθενῶνος θεωρῶν τὰς στήλας πεπτωκυίας,
τὸν πλάττω ὡς τὸν ἔπλασεν ἀκμαῖος ὁ Φειδίας,
ὁ πλάστης οὗτος τῶν Θεῶν
καὶ πᾶν ἐκπλήρων λείψανον τῶν δουλικῶν κηλίδων,
κοσμῶ καὶ μὲ τὴν λείπουσαν ἐκ τῶν Καρνατίδων
τοῦ Ἐρεχθίδος τὸν ναόν.

Ὅτως ἐρρέμβαζον, ἐν ᾧ, σιωπηλῶς δακρύων,
μῖαν ἡμέραν ἔβλεπον σωρείαν ἐρειπίων
τὸ θέατρον τῶν Ἀθηνῶν,
καὶ εἰς τῆς φαντασίας μου παραδοθεὶς τῆς μέθης,
τὰς ἐποχὰς ἐπέρασα, κ' εἰς μῖαν παρενέβη
ἐκ τῶν ἐνδόξων του σκηνῶν ».

Ἴδου δὲ πῶς βραχυλόγως προλογίζων διαγράφει τὴν
τοῦ δράματός του σκηνήν.

« Τὰ Διονύσια τελεῖ
τῆς Ἀθηνᾶς ἡ φίλη πόλις,
καὶ θεαταὶ ἐκεῖ πολλοὶ
ἐκ τῆς Ἑλλάδος ἦλθον ὄλης »

Πολλὰ θεάματα αὐτῆ
θὰ περιλάβῃ ἡ ἡμέρα
ὡς μία πάυση τελετῆ,
ἀμέσως θ' ἄρχεται ἔτερα.

Τῆς ἀκρόπολεως ἐμπρὸς
τὸ μέγα θέατρον ἀνέρπει,
καὶ ὑπεράνω του λαμπρὸς
ὁ παρθενῶν τὸ βλέμμα τέρπει.

Δραματικὸς ἐκεῖ ἀγὼν
θὰ γίνῃ, πάντας προσελκύνων,
κ' εἰς τὸν νικῶντα χορηγὸν
θὰ δοθῇ τρίπους ὡς βραβεῖον ».

Ῥίπτων δ' εἶτα βλέμμα ταχὺ ἐπὶ τοῦ πλήθους τῶν
θεατῶν, ἰδοὺ πῶς διακρίνει τινὰς ἐξ αὐτῶν

« Ὅλων τὸ βλέμμα προσηλοῖ
αὐτὸς ἐδῶ ὁ νεανίας
ἔχει μορφὴν περικαλλῆ,
καὶ σῶμα ἐμπλεῶν μαγείας.

Εἶν' ἡ στολὴ αὐτοῦ χρυσοῦ,
καὶ εἰς τὸ κάλλος του προσθέτει.
Ἀλκιδιάδῃ, εἶσαι σὺ,
εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς δόξης ἔτι.

Αὐτοῦ ἡ γόησσα φωνὴ
ἤγε καὶ ἔφερε τὰ πλήθη,
καὶ μειδιῶν νὰ τυραννῇ
τοὺς Ἀθηναίους ἡδυνήθη »

Ὁ Εὐριπίδης παρεκεῖ
τὸ νέον δρᾶμα περιμένει
εἶναι τὸ ἦθος του γλυκὺ,
καὶ νοῦν ὑπέρτερον ἐμφαίνει,

Θὰ ἴδ' ἡ δάφνη ποιητοῦ
ἄλλου τὸ μέτωπον νὰ στέφῃ,
χωρὶς τὸ μέτωπον αὐτοῦ
νὰ συσπιάσων φθόνου νέφη.

Ὡς πρὸς τὰ ἦθη θεωρῶν
ἐπιπλαθεὶς τὰς κωμωδίας,
κάθηται μ' ἦθος λυπηρὸν
ὁ εὐσεβὴς ἐκεῖ Νικίας ».

Ἄλλ' ἄς μὴ διακόψωμεν τὴν ἀνάγνωσιν.

« Ὁ ὄχλος, ἀνυπομονῶν,
ὅτι βραδύν' ἡ ὥρα βλέπει,
καὶ διὰ κρότων καὶ φωνῶν
τέλος ν' ἀρχίσωσι προτρέπει.

Ἄλλ' αἴφνης γίνεται σιγὴ,
καὶ ἡ αὐλαία πίπτει ἄμα,
Εὐδαίμων ὅστις χορηγεῖ!
Νεφέλαι λέγεται τὸ δρᾶμα.

Χαῖρε, μεγάλε ποιητά!
Εἰς τὴν σκηνὴν καθὼς ἐφάνης,
ἀπὸ τὰ στόματα πετᾷ
ὄνομα ἐν « Ἀριστοφάνης ».

Ὅλων εὐφραίνει τὴν ψυχὴν
τῆς στιχομυθίας σου τὸ μέλος,
κ' εἰς πάντα στίχον σου τραχὺν
ἄσβεστος ῥήγγυται ὁ γέλως.

Πλὴν διατὶ τοὺς θεατὰς
τόση χαρὰ καταλαμβάνει;
τί ὄνομα ἄραγε πετᾷ
εἰς τὸν λαόν, Ἀριστοφάνη;

Ἐχθρὸς βαρβαρὸς τῆς τρυφῆς,
τὰ χαλαρὰ μαστίζεις ἦθη;
ἢ τοὺς ἀσήμους συγγραφεῖς,
οἵτινες φθεῖρουσι τὰ πλήθη;

Τῶν ἀναιδῶν δημαγωγῶν
ἐμπαίζεις ἴσως τὰς μορίας,
ὅσοι τὸν φαῦλόν των ζυγὸν
καλύπτουν μ' ἄνηθη κολακείας;

Ἐκεῖ τὸν Κλέωνα ἰδὲ
πῶς τρέμει ὄλος περιμένων
νέον σου βέλος, αἰοιδέ,
εἰς δηλητηριῶν βαμμένων.

Ἄλλ' ὄχι! Τῆς σκηνῆς αὐτῆς
ἡ μνήμη ἄς ταφῇ εἰς ζόφον!
Ἰθρίζει μέγας ποιητῆς
τὸν ἀρχηγὸν τῶν φιλοσόφων.

Ὁ ὄχλος ἐπληττε σκληρὰ,
καὶ ἀπηρτεῖτο παιδιὰ τις,
καὶ τῷ ἐρρίφθη ὡς βορὰ
μεγάλῃ δόξα, ὁ Σωκράτης ».

Καὶ τέρπονται τῷ ὄντι οἱ Ἀθηναῖοι ἐπὶ τῇ ἀδικίᾳ κρυ-
πτομένη ὑπὸ ἄνηθη ποιήσεως.

« Τίνα τὸ δρᾶμα λοιδορεῖ
οὐδ' ἐρωτῶσι κἄν ἐκεῖνοι
Πέπλον καλὸν ὅταν φορῇ,
κ' ἡ ἀδικία τοὺς ἡδύνει.

Μάλιστα εἰς τῶν θεατῶν
ὑπὲρ τοὺς ἄλλους ὄλους χαίρει,
προσωπικῶς ἐπικροτῶν
τὰ ἐντελεῖ τοῦ ἔργου μέρη.

Πρεσβύτης; οὗτος κεκυφώς
εἶναι βαθεὶς οἱ ὀφθαλμοὶ του,
καὶ ἀπὸ μύχιόν τι φῶς
λάμπουσα φαίνει' ἡ μορφὴ του.

Λευκὸν ἱμάτιον φορεῖ
ἄνευ ματαίων κοσμημάτων.
Πρὸς τὴν θυμέλην θεωρεῖ,
ὄψιν γαλήνιον φυλάττων.

Εἶν' ὁ Σωκράτης, Εὐλαθεῖς
οἱ μαθηταὶ αὐτὸν κυκλοῦσι
Μετὰ δικαίας συντριβῆς
τὴν ἀδικίαν θεωροῦσι ».

Καὶ μετὰ τινὰς στροφὰς κατωτέρω

« Εἶδ' ὁ Σωκράτης τὸν λαόν
νὰ τὸν ἰδῇ ὅτι ἐπόθει,
καὶ γαληναίως μειδιῶν
ἐπὶ τῆς ἔδρας ἀνωρθώθη.

Τὸ πλήθος ἔπαυσε γελῶν
εὐθύς, κ' εἰς σέβας ἐκινήθη.
Ὡ ποιητὰ τῶν Νεφέλων,
ὁ ὑβριστῆς ἐξεδικήθη.

Αὐτὸν καὶ μόνον εὐφημεῖ
ἡ πόλις ἅπασα συνάμα,
καὶ παραθέλει, ὦ τιμῆ!
χάριν τοῦ ἥρωος, τὸ δρᾶμα.

Πλὴν τοῦ Σωκράτους ἀπαθήσῃ
ἔμειν' ἡ ὄψις ἡ γλυκεῖα.
Γνωρίζει ὅτι ἀσταθῆς
εἶναι τοῦ ὄχλου ἡ φιλία.

Ὅτι γεννᾷ εἰς τὸν λαόν
ἡ νέα δόξα νέον φθόνον,
κ' ὑπὸ πᾶν χεῖλος μειδιῶν
κρύπτει' ὀδοὺς σκληρῶς πληγῶν ».

Γέλως τοὺς ἄλλους ἀπατῶν,
ἐπὶ τὰ χεῖλη του ἀνέστη.
Ἰπὸ τὸν θρίπτερον αὐτὸν
ἴσως τὸ κώνειον μαντεύει ».

Μετὰ τινὰ δ' ἔτη ἀπὸ τῆς παραστάσεως ταύτης,

« καὶ ἄλλη πάλιν τελετῆ
τοὺς Ἀθηναίους συνενώνει, »

ἢ εἰς θάνατον καταδίκη τοῦ Σωκράτους, τοῦ ἀνδρὸς ἐκεῖ-
νου ὅστις

« Διὰ τοῦ θεοῦ του νοὸς
κατὰ τῆς φύσεως παλαιῶν,
ἀκόμη δὲν ἦτο Θεός,
ἀλλ' ἄνθρωπος δὲν ἦτο πλέον.

Ἀγνώστους ἔτ' εἰς τοὺς λαοὺς
ἀρχὰς ἐκεῖνος ἀναγγέλλων,
Θεὸν νικῶντα τοὺς θεοὺς
ἴσως διέβλεπε εἰς τὸ μέλλον.

Ἀπεκαλύφθη εἰς αὐτὸν
τῆς Ἰουδαίας ἡ θρησκεία,
κ' ἐμάντευ' ἴσως τὸν Χριστὸν
ἐν ᾧ ἐλάτρευε τὸν Δία.

Ὅταν προβαῖνῃ ἡ αὐγὴ,
ἐρυθρίωσα ἔτι κόρη,
πρὶν φωτισθῇ ἡ ἄλλη γῆ
τὰ ὑψηλὰ φωτίζει ὄρη.

Ὁ κοῦφος ὄχλος μὲ χαρὰν
διὰ τὸν θάνατον ὠμίλει,
καὶ μίαν ὕβριν ἢ ἀρὰν
δῶν ἐπρόφερον τὰ χεῖλη.

— Δὲν ἦτον φίλος τῶν Θεῶν.
— Διαφθορῆς τῶν νέων ἦτον.
— Ἐβλαπτε λῖαν τὸν λαὸν
ψευδῆ σοφίσματα κηρύττων.

— Αἱ ὀμίλιαί του ῥηταὶ
προκλήσεις ἦσαν τυραννίας.
— Ἐκείνου ἦσαν μαθηταὶ
ὁ Θηραμένης, ὁ Κριτίας ».

Ἄλλ' ἐν ᾧ ταῦτα ἔλεγεν ὁ κοῦφος ὄχλος, ἐπιχαίρων
τῇ ἀδικίᾳ, ὁ Ἀριστοφάνης, μακρὰν τῶν ἄλλων, παραδί-
δεται εἰς πικρὰς τύψεις τοῦ συνειδότος. Προσερχόμενος δὲ
πρὸς αὐτὸν ὁ Πλάτων, τὸν προσφωνεῖ μετὰ φωνῆς γλυκειᾶς
καὶ συμπαθοῦς :

« — Ἀκάνθας φαίνεται κακὰς
μὲ ἄνθη θάλλοντα τυλίσσεις,
κ' ἔχουσι λῖαν τραγικὰς
αἰ κωμῳδαί σου τὰς λύσεις. — »

Τότε ὁ Ἀριστοφάνης τὸν παρακαλεῖ νὰ τῷ εἰπῆ ἂν ἐκ-
πνέων ὁ φιλόσοφος δὲν ἐξέπεμπε κατ' αὐτοῦ ἀγρίας ἀράς,
καὶ ὁ Πλάτων διηγεῖται.

— « Λόγοι γαλήνης ψυχικῆς
οἱ ἔσχατοὶ του ἦσαν λόγοι.
κ' εἰς φίλους κ' εἰς ἐχθροὺς γλυκῆς,
ἐπίσης ἅπαντας ἠύλογοι,

Εἶχ' εἰς τὰ βᾶθη τοῦ νοδῶ
ζῶης μελλούσης προαισθησεις.
ἦτον ἀνέφελος ἡδὴς
ὁ θάνατός του, ὄχι δύσις.

Ἐφαίνετ' ὅτι τὸν οὐδὲν
ἔπατε θνήσκων ἄλλου κόσμου,
καὶ ἄσμα κύκνου μελωδῶν
ἔκλεισε τ' ὄμμα του ἐμπρὸς μου.

Ἐδίδασκ' ἔτι ἀπαθῆς
ἐν ᾧ τὸν κύλικα ἐκράτει,
καὶ στοχασμὸς ἦτον βαθύς
καὶ ἡ πνοή του ἢ ἐσχάτη.

Ἐὰν εὐρίσκετο παρῶν,
κ' ἔβλεπε θνήσκοντα ἐκείνου,
θρῆνον θὰ ἦνους γοερὸν
μὲ τῶν ἐταίρων του τὸν θρῆνον.

Πῶς συνεχῶρει ἐκ ψυχῆς
τοὺς ὕβριστὰς ἂν ἠκροῶσο,
διὰ τοὺς στίχους τοὺς τραγεῖς
σὺ σεαυτὸν θὰ κατηρῶσο.

Διότι εἶναι ἀγαθὴ,
Ἀριστοφάνη, ἡ ψυχὴ σου,
καὶ μὲ θακρῶν θὰ πλ.θῆ
χοὰς ἀφθόνους ἢ κηλῆς σου.

Ἄλλὰ σ' ἀφῆνω ἱερὸν
νὰ ἐκπληρῶσω χρέος πρέπει.
ἀπὸ τὰς τύχας τῶν καιρῶν
τὰ ἀθάνατά του σώζων ἔπη.

Θὰ τὰ συλλέξω, ποιητὰ,
μετ' εὐλαβοῦς ἐγὼ καλὰμου,
κ' εἰς τοὺς αἰῶνας θὰ πετᾷ
μὲ τ' ὄνομά του τ' ὄνομά μου.

Ὡς γλύπτῃς ὄνομα θνητοῦ
εἰς Θεοῦ ἄγαλμα χαρᾶττων,
ἐπὶ τὰ θεῖα ἔργ' αὐτοῦ
τρέμων κ' ἐγὼ θὰ γράψω « Πλάτων ». —

Ὁ τοῦ Σωκράτους προσφιλεῖς
ὕπὸ λυγμῶν πικρῶν ἐπίνγη,
κ' ἔκει νὰ κλαύσῃ συσταλεῖς,
μετὰ τοῦ πλήθους ἀνεμίγη ».

Ἐν μιᾷ δὲ τῶν ἐπομένων νυκτῶν, ἡ σελήνη προκύπτουσα
τῶν συννέφων, ἔδειξεν ἄνδρα ἀναρτῶντα στέφανον εἰς νε-
κρικὴν στῆλην.

« Ἀριστοφάνη, εἶσαι σὺ
τὸ τοῦ Σωκράτους μνημα στέφαν ».

Τοιοῦτον εἶναι τὸ γλαφυρὸν καὶ ὠραῖον τοῦτο ποιημά-
τιον, εἰς ὃ οἱ κριταὶ ἀπονέμουσιν ὁμοφώνως τὸν στέφανον.

Κ. ΑΣΩΠΙΟΣ.

Κ. ΠΑΠΑΡΡΗΓΟΠΟΥΛΟΣ.

ΣΤΕΦΑΝΟΣ Α. ΚΟΥΜΑΝΟΥΔΗΣ.

Α. Ρ. ΡΑΓΚΑΒΗΣ.

(*Νέα Παρθῶρα.*)

ΝΑΥΑΓΙΟΝ

ΠΑΡΑ ΤΑΣ ΑΚΤΑΣ ΤΗΣ ΑΦΡΙΚΗΣ.

(*Συνέχεια καὶ τέλος, ὄρι γύλλ. Θ'.*)

Μετ' οὐ πολὺ εὐρέθημεν ἐντελῶς παρεσκευασμένοι, χαί-
ροντες ἀμφοτέρω ἐπὶ τῇ ἰδέᾳ ὅτι εὐκόλως ἠδυνάμεθα νὰ
ἐκληφθῶμεν ὡς δύο τῶν περιστοιχούντων ἡμᾶς θάμνων.
Ἐξήκοντα περίπου βήματα ἀπὸ τοῦ Καβυλικοῦ πεδίου
παρετήρησα ῥύακα πρὸς τὴν μίαν ὄχθην τοῦ ὁποῖου παρε-
ξετείνοντο βράχοι ἀπρόσιτοι καὶ οὐς ἤδη ἐγὼ ἀπεφάσισα
νὰ διέλθω.

Ὁ μαῦρος πλήρης θάρρους ἔδωκε πρῶτος τὸ σημεῖον τῆς
προόδου.

Μετά τινα λῖαν ἐκτενῆ περίοδον ἐφθάσαμεν ἐκάτον σχε-
δὸν βήματα ἀπὸ τοῦ πεδίου, καὶ ταῦτα μετ' ἀνηκούστων
δυσχερειῶν ἐπαυξομένων καὶ ὑπὸ τῆς ἀνωμαλίας τοῦ ἐδά-
φους. Ἦν δὲ ἴσως ἡ ἐνδεκάτη ἑσπερινὴ ὥρα ὅποτε τοὺς
φρικώδεις πατάγους τῆς θυέλλης διεδέξατο γαλήνη νεκρώ-
σιμος. Ὁ κρότος τῶν βημάτων ἡμῶν, ἀναγκαζομένων νὰ
βαδίζωμεν καὶ ἐν τῇ κοίτῃ αὐτῇ τοῦ ῥύακος μᾶς ἐπλήρου
φρίκης.

Ὅτε ἐφθάσαμεν ἀκριβῶς ἐπὶ τοῦ ὕψους τοῦ δουαρίου (α)
ὁ Μουσσᾶς ἔμεινεν ἀφῆνης ἀκίνητος προκαλῶν με ἡρέμα ἵνα
τὸν μιμηθῶ.

— Μὴ βλέπεις τι ὑποπτον; ἠρώτησα αὐτόν.

— Οὐχί, ἀλλ' ἀκούω...

— Τί;

— Πρόσεξον...

Τῶντι βήματά τινα ὄπισθεν ἡμῶν, κρότος τις κλάδων
θλωμένων καὶ χαλίκων συγχρουομένων εἰδοποίησαν ἡμᾶς
ὅτι ὑπῆρχε τι πλησιέστατα. Ἠρχισα νὰ δοκιμάζω ἀνησυ-
χίαν ἢ τ.ε. τάχιστα ἐκορυφώθη ὅτε ἠκούσθησαν χρεμετισμοὶ
ἔππων καὶ ὑλακαὶ κυνῶν ἐν τῷ δουαρίῳ μετὰ μικρὸν δὲ,
αἰσθημα τρόμου ἀνέφραστον μὲ κατέλαβεν ἐπὶ τῇ θεᾷ ὑ-
περμεγέθους ζώου βαδίζοντος βραδέως ἐπὶ τῆς ὄχθης τοῦ
ῥύακος.

— Ὁ λέων... ἐψιθύρισεν ὁ Μουσσᾶς, ἀφοῦ ἀπεμα-
κρύνθη διευθυγόμενος πρὸς τὸ πεδίου εὐτυχῶς δὲν εὐρέ-
θημεν ὑπὸ τὴν πνοὴν αὐτοῦ, διότι ἄλλως...

Δὲν εἶχεν εἰσέτι περατώσει τὸν λόγον, ὅτε δέκα περί-
που βολαὶ πυροβόλων ἠκούσθησαν παρακολουθοῦμενοι ὑπὸ
γενικοῦ θορύβου ἐν τῷ δουαρίῳ. Ὁ κρότος τῶν ὄπλων, αἱ

διαταγαὶ διασταυρούμεναι κατὰ διαφόρους διευθύνσεις καὶ
ὁ μυκηθμὸς τῶν βοῶν ἐφθانون καθαρῶς μέχρις ἡμῶν πρὸς
ἐπίμετρον δὲ αἱ γυναῖκες καὶ τὰ παῖδια ἐκραύγαζον γοε-
ρῶς καὶ ὄλαις δυνάμεσι. Σ α ἰ δ! Σ α ἰ δ!

Ὁ λέων ἀνεφάνη καὶ πάλιν σύρων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τε-
ζῶν ὅπερ ἐξελάβομεν ὡς βοῦν. Οἱ καβύλιοι ἐξηκολούθουν
κραυγάζοντες, δὲν ἐτόλμων ὅμως νὰ διώξωσι τὸν ἐχθρόν
των. Κύνες τινὲς μόνον ἐνθαρρυνόμενοι ἐκ τῆς ὀπισθοπορή-
σεως τοῦ λέοντος, ἐτόλμισαν ν' ἀκολουθήσωσι τὰ ἔχη
αὐτοῦ μέχρις ἡμῶν, ἀλλὰ πρόδηλον ἦν ὅτι ἂν ὁ βασιλεὺς
τῶν δασῶν ἐφαντάζετο νὰ ἐπαναστρέψῃ εἰς τὰ βήματα
αὐτοῦ, οὐδεὶς αὐτῶν ἠθέλην ἐμμεῖναι ἐπὶ πλῆον.

Ἡ θέσις μου ἐν τῷ ῥύακι μοὶ παρεῖχε στενοχωρίαν ἀ-
φόρητον ἠναγκαζόμεν νὰ ἴσταμαι ὄρθιος ἐπὶ λίθου τινὸς
ὀλισθηροῦ καὶ κεκλιμένου ἠέλων δὲ νὰ βελτιώσω αὐτὴν
ἐπεχείρησα νὰ προβῶ ἐν μόνον βῆμα, ἀλλὰ κατέπεσον ἀ-
κριβῶς ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὕδατος.

Πάραυτα οἱ κύνες ἤρξαντο νὰ ὑλακτῶσι μετὰ λύσσης
πρὸς τὸ μέρος ἡμῶν, καὶ ἐντὸς ὀλίγου μᾶς περιεκύκλωσαν.

— Φεῦ! φεῦ! εἶπεν ὁ Μουσσᾶς, πέπρωται νὰ μείνω-
μεν ἐνταῦθα... ὁ εἰς κίνδυνος διαδέχεται τὸν ἕτερον.

— Οἱ μυαροὶ οὗτοι κύνες δὲν θέλουσιν ἄρα μᾶς ἐγκα-
ταλείψει;

— Τούναντιόν θέλουσιν ἐκδικηθῆ καθ' ἡμῶν διὰ τὴν
πρὸς τὸν λέοντα ἀδυναμίαν των... Ἴδου εἰς αὐτῶν ῥί-
πτεται ἐν τῷ ὕδατι, τὸν ὁποῖον δὲν θέλουσι βραδύνει ν'
ἀκολουθήσωσι καὶ οἱ λοιποὶ.

— Οὐδὲν μέσον ὑπάρχει ἀπαλλαγῆς;

— Ἐν μόνον, ἀπήτησεν ὁ μαῦρος σπασάμενος τὴν
πλατεῖαν μάχαιραν.

— Τὸ ποῖον;

— Λαιμοτομήσας ἕνα τῶν δειλαίων τούτων θέλω ἐ-
πιδειξέει τὴν κεφαλὴν του εἰς τοὺς λοιπούς. Διχοκῦτης τῆς
ἐφόδου σὺ ἴστασο προφυλακτικῶς ὄπισθεν μου.

Κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμήν ὁ κύων οὗτος ἐπὶ πολὺ δις ἀ-
ζῶν ἐπετέθη κατὰ τοῦ Μουσσᾶ τὸν ὁποῖον καὶ μεθ' ὄλον
τὸν ἐκ κλάδων ἐροπλισμῶν του ἔδακεν ἀνηλεῶς κατὰ τὴν
κνήμην. Αὐθῶρει πάντες οἱ ἄλλοι ἐνθαρρυνθέντες ἤρξαντο
νὰ μᾶς διερεθίζωσιν οὕτω μανιωδῶς, ὥστε ἐφ' ὀλόκληρον
τέταρτον τῆς ὥρας ἠναγκαζόμεθα νὰ ὑποστηρίξωμεν τὴν
δεινὴν ταύτην πάλην, μὴ τολμῶντες νὰ προφέρωμεν τὴν
ἐλαχίστην λέξιν μεμψιμοιρίας, διότι ἐξήκοντα βήματα ἀφ'
ἡμῶν διεκρίνομεν ἐναργέστατα τοὺς καβύλιους οἵτινες φο-
βούμενοι τὴν ἐμφάνισιν τοῦ λέοντος εὐρίσκοντο παρατε-
ταγμένοι εἰς μάχην.

Ἐπὶ τέλους ὁ Μουσσᾶς κατώρθωσε νὰ καταλάβῃ τὸν
ἀγριώτερον τῶν κυνῶν τῆς ἀγέλης, καὶ βυθίσας τὴν μά-
χαιραν εἰς τὰ στέγνα αὐτοῦ, ἀπεχώρισε, μετὰ τῆς συνή-

(α) Καλοῦσιν οὕτως οἱ ἄραβες κόμην συμφικισμένην ἀπὸ σκηναῶν
διευθετημένας στοιχηθὸν καὶ ἀπαρτιζούσας ὁδοὺς καὶ ἀγυῖας.

(Σημ. τοῦ Μεταφ.)

πράγματος είναι ικανή να καταστήσει περίλυπον και κατηφῆ μίαν νεάνίδα, ἡ δὲ θέα παιζούσης γαλῆς να τὴν παραδώσῃ εἰς σφοδρὸς γέλωτας.

— Συμφωνῶ μετὰ τοῦ Κυρίου Ἀμβρόσιου, ἀπάντησεν ἡ Ἀγλαΐα μειδιῶσα, καθ' ὅσον μᾶλλον ὑπάρχουν καὶ ἔτη τινὰ τοῦ βίου καθ' ἃ ἡ καρδία καθίσταται ἀνάληγτος, καθ' ἃ οὐδεμία ἐντύπωσις, οὐδὲν αἶσθημα δύναται νὰ φυῆ ἐπὶ τῆς ἀπολιθώσεως ταύτης καρδίας.

Ὁ Κ. Ἀμβρόσιος ἔστρεψε τὴν κεφαλὴν πρὸς τὰς ἐπὶ τοῦ τείχους ἀνηρτημένους εἰκόνας καὶ ἐφάνη περιεργαζόμενος αὐτὰς μετ' ἐνδιαφέροντος, ἐνῶ ἡ κυρία Κ. ἔρριπτε ἐπιπληκτικὸν βλέμμα ἐπὶ τῆς Ἀγλαΐας ἡ δὲ Χαρίκλεια ἔδρακε ὑπὸ πείσματος τὰ χεῖλη της.

— Θεέ μου, τί ζέστη! εἶπεν ἐπὶ τέλους ἡ κυρία Κ.

— Καὶ ἐν τούτοις προσέθεσεν ὁ Κ. Θεόδωρος εἶναι φθινόπωρον.

Εἰς τὴν λέξιν « φθινόπωρον » ἡ Ἀγλαΐα ὠχρίασε, ῥιγὸς διήλθε τὰ μέλη της καὶ ἔφερε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ μετώπου της ὡς ἵνα ἀποδιώξῃ ἀπαίσιόν τινὰ λογισμόν.

Ταυτοχρόνως τὸ μόνον φῶς τῆς ἀπέναντι οἰκίας ἐσβέσθη, τὸ παράθυρον ἠνεύχθη καὶ ἡ αὐτὴ φωνὴ ἤτις ἀντήχησε τὴν νύκτα ἐκείνην καθ' ἣν εἰσήξαμεν τὸν ἀναγνώστην εἰς τὸ διήγημά μας ἔψαλλε σιγανὰ ἀλλ' εὐκρινῶς τὸ ἀκόλουθον ᾄσμα :

Ἴδὲ, ἡ φύσις πρὸ μικροῦ ἐγέλα καὶ με' ἀνθη
Τὸ μέτωπον ἔστρεφεν ὡς ῥύμφη τῶν δασῶν,
Τὸ ἀνθηρὸν πλὴν στέμμα της ταχέως ἐξηράνθη
Ψυχρὸς βορρᾶς ἐμάρασε τὸ ῥόδον, τὸν κισσό.

Τερψίθυμ' ἤδη ῥύακες δὲν βρέχουν τὰς κοιλάδας
Ἡ ἀηδῶν ἐσίγησε καὶ ἡ τρυγῶν περθεῖ,
Τὰ ποίμνια περίτρομα φεύγουν τὰς πεδιάδας
Ἐ τὰ κρῦα μόνον μνηήματα κυπάρισσος ἀρθεῖ.

Καὶ ἡ ψυχὴ μου, φεῦ! ποθεῖ τοῦ τάφου τὴν γαλήνην
Τὰ μέλη μου ἀπηύδησαν ἔς τοῦ βίου τὴν ὁδόν,
Θὰ τ' ἀναπαύσω γρήγορα ἔς τὴν τελευταίαν κλίτην
Χαρὰ μοὶ εἶν' ὁ θάνατος ὁ βίος ἀλγηδῶν!

— Τίς ψάλλει; ἠρώτησεν ὁ Κ. Ἀμβρόσιος.

— Νέος τις δυστυχῆς ὅστις κατοικεῖ εἰς τὴν ἀπέναντι οἰκίαν, ἀπάντησεν ἡ κυρία Κ.

— Εἰξεύρετε ὅτι ἡ φωνὴ του εἶναι καλὴ; εἶπεν ἡ Χαρίκλεια.

— Γλυκεῖα μᾶλλον, προσέθεσεν ὁ κύριος Ἀμβρόσιος.

Ἐάν τις κατ' αὐτὴν τὴν στιγμὴν, ἐθεώρει τὸ πρόσωπον τῆς Ἀγλαΐας ἤθελεν ἶδει αὐτὸ καθιστάμενον ὅτε μὲν ἐρωτοῦν, ὅτε δὲ ὠχρὸν ἔαν δὲ τις ἤγγιζε τὴν χεῖρά της ἤθε-

λεν ἶδει αὐτὴν τρέμουσαν ὡς τὸ ὑπὸ τοῦ ζεφύρου τρέμον καὶ ἐτοιμώροπον φύλλον. Ἡ καρδία της ἔπαλλε βιαίως καὶ ἂν ἠναγκάζετο νὰ ὀμιλήσῃ δὲν ἤθελε δυνηθῆ νὰ ἀρθρώσῃ λέξιν.

Ἡ συνομιλία διήρκεσεν οὕτω πῶς δύο ὀλοκλήρους ὥρας ἐπὶ διαφόρων περιστρεφόμενῃ ἀντικειμένων μετὰ ταῦτα ὁ κύριος Ἀμβρόσιος ἀποχαιρέτησας τὴν οικογένειαν καὶ ὑποσχέ'εις εἰς τὴν ἐρωτήσασαν αὐτὸν Χαρίκλειαν ὅτι τὴν ἐπαύριον θέλει ἔλθει ἐνωρίτερα, ἀπῆλθεν.

Ἡ γραῖα ὑπηρέτρια ἔλαβε ἀνημμένον κηρίον καὶ ὠδήγησε τὸν κύριον Ἀμβρόσιον μεχρὶ τῆς θύρας, πρὶν δὲ οὗτος ἐξέλθῃ,

— Λοιπὸν ἀπόψε, τῷ εἶπε χαμηλῆ τῆ φωνῇ, θὰ ὑπάγῃς;

— Βεβαίως.

— Ἔχεις καὶ κανέναν ἄλλον μαζῆ σου;

— Δύω.

— Φυσοῦν.

— Βεβαίως.

Μετὰ τὴν βραχεῖαν ταύτην συνδιάλεξιν ἡ γραῖα ἔκλεισε τὴν θύραν καὶ ἀνῆλθε ἵνα κατακλιθῆ, πάντες δὲ οἱ ἐν τῷ οἴκῳ ἀπῆλθον εἰς τὰ ἑαυτῶν δωμάτια ὅπως πράξωσα τὸ αὐτό.

(ἔπεται συνέχεια).

ΑΝΑΜΙΚΤΑ.

ΑΠΑΘΕΙΑ.—Περιβόητός τις ἱεροκῆρυξ διαβαίνων ποτὲ χωρίον τι τῆς Γαλλίας, προσεκλήθη ὑπὸ τῶν προκρίτων νὰ ἐκφωνήσῃ λόγον. Οὗτος συγκατένευσεν, ὁ δὲ λόγος ἦν ἐξεφώνησε ἦν τόσῳ συγκινητικὸς ὥστε πάντες ἀνελύοντο εἰς δάκρυα.

Εἰς χωρικὸς μόνον ἔμενον ἀπαθῆς εἰς ὅσα ἤκουεν ἐρωτηθεὶς δὲ διατί δὲν τὸν συνεχίνουν τὰ ὑπὸ τοῦ ἱεροκῆρυκος ἐκφωνούμενα, — Τί με μέλλει; ἀπάντησεν, ἐγὼ δὲν εἶμαι αὐτῆς τῆς ἐνορίας.

ΕΥΦΥΗΣ ΑΠΑΝΤΗΣΙΣ.—Γελοιοποιῖς τις ἐξεγείρας τὴν ὄργην τοῦ κυριάρχου του κατεδικάσθη εἰς θάνατον. Οὐδὲ αἰ παρακλήσεις του, οὐδὲ τὰ δάκρυά του ἠδυνήθησαν νῆ συγκινήσωσι τὸν βασιλέα.—Θὰ ἀποθάνῃς κακοῦργε, τῷ ἔλεγεν, ἔκλεξον μόνον τὸν τρόπον τοῦ θανάτου σου.—Ἐ, λοιπὸν, εἶπεν ἐτοιμῶς ὁ γελωτοποιὸς ἀφοῦ ἡ ἐκλογὴ μου εἶναι ἐλευθερά προτιμῶ τὸν θάνατον τοῦ γῆρατος. Ἡ εὐφυὴς αὕτη ἀπάντησις ἔσωσε τὸν δυστυχῆ ἄνθρωπον.

ΤΟ ΟΝΕΙΡΟΝ.—Ῥάπτως τις εὐλαβῆς ἄμα καὶ ἀπατεῶν εἶδε νύκτα τινὰ τρομερὸν ὄνειρον. Τῷ ἐφάνη ὅτι

ΠΟΙΗΣΙΣ.

Η ΑΠΑΘΗ.

Trionfar valse quel che l' vulgo adora
e vidi, a qual servaggio ed a qual morte
ed a che strazio va, chi s'innamora.

(Petrarca.)

Πολλάκις ὕμνους ἔψαλλα ε' τὴν καλλονὴν, κ' ἡ λύρα
Πιστὴ μου πάντα σύντροφος, συνέψαλλε κ' ἐκείνη,
Τὴν νεαρὰν καρδίαν μου, ἣν θέλητρον ἐκίνει,
Τὸ πῦρ τῆς καλλονῆς.

Ἄλλ' εἶθε εἰς τὴν ἄγνοιαν νὰ μ' ἄφινεν ἡ Μοῖρα!
Ἡγνῶουν τί ἡ καλλονὴ ὑπέκρυπτεν ἐντὸς της
Κ' ἡ ἀθωότης, ἔλεγον, θὰ ἦνε βοηθὸς της
Σ' τὸ ρεῦμα τῆς ζωῆς.

Ἡ καλλονὴ, ἀνέκραζον, ἐν δῶρον πάντῃ θεῖον,
Εἰκὼν φιλάττη τῆς ψυχῆς παντὸς πιστοῦ ἀνθρώπου,
Εἰκὼν τῆς ἀθωότητος τοῦ περκαδεῖσου ὅπου
ἐπλάσθη ὁ θνητός!

Ἄλλ' ὦ σκληρὰ ἐξέγερας τῶν βεμβασμῶν ἐκείνων!
Σ' τὸν πέπλον της ἐκρύπτετο ἀθέμιτος ἀπάτη,
Καὶ ὡς ἀσπίδα μαγικὴν ὁ δόλος τὴν ἐκράτει,
Ὁ δόλος ὁ σκληρός.

Εἰς ἐν γλυκὺ μείδιμα τὸν θάνατον ἐγκρύπτει,
Κ' ἐνῶ μ' ἐν βλέμμα ἀνυψοῖ ὑπόυλος εἰς αἰθέρας,
Ἐπεῖθην τὴν ἀγνότητα ἀφί' εἰς ἄλλας σφαίρας
Νὰ βυθισθῆ τῆς γῆς.

ὦ! εἶθε εἰς τὴν ἄγνοιαν νὰ μ' ἄφινεν ἡ Μοῖρα!
Ἡγνῶουν τί ἐχάλκευεν ἡ ἀπιστος ἐντὸς της,
Κ' ἡ ἀθωότης ἐκράζα θὰ ἦνε βοηθὸς της.
Σ' τὸ ρεῦμα τῆς ζωῆς!

A. T. S. (Σάμιος).

EKEINH.

A! se l'ira dei mortali fece a noi si lunga guerra,
A se fumo divis in terra noi saremo unit' in ciel.
(Lucia di Lamermoor.)

Ἀπὸ τὸ μαῦρον πρὸ μικροῦ δωμάτιόν μου κόρη,
Περίλυπον τὸ ὄμμα μου ἐνῶ Σὲ ἐθεώρει,
Κ' εἰς βεμβασμούς Ἀγγέλων,
Ὡς ἄστρον μελαγχολικὸν μ' ἐφάνης ἀνατέλλον.

Θερμὸν ἡσθάνθη δάκρυον τὰς παρειάς μου βρέχον,
Καὶ εἰς εὐδαίμονας στιγμὰς ὁ νοῦς μου ἀνατρέχων,
Τὸ παρελθὸν μου μόνον
Ἦτένισα κ' ἐνδόμυχον δριμύν ἡσθάνθη πόνον.

Ἡ μαύρη φαντασία μου εἰς τάφους πτερυγίζει,
Καὶ τὴν πενθοῦσαν λύρην μου ἀκροθιγῶς ἐγγίζει
Ἡ πτέρυξ τοῦ θανάτου
Τὸν ὕπνον, φεῦ! ἐνύσταξα τοῦ νεκρικοῦ κραββάτου.

Νὰ ἀγαπήσω τὴν ζωὴν, ζωὴν ἄνευ ἐλπίδων,
Ἄφοῦ ὡς ὄνειρον γλυκὺ ὦ Ἄγγελε σὲ εἶδον
᾿Ω! πόσον εἶν' γελοῖον!
Ἄφοῦ τὸ πᾶν ἐμάρανε τὸν ἀνθηρόν μου βίον!

Ἄν στεναγμὸν ἐκφέρωσι τὰ πάναγνά σου χεῖλη
Ἐπὶ τοῦ μαύρου τάφου μου ἐρατεινὴ μου φίλη
Εὐδαίμων ἀποθνήσκω,
Κι' ἂν μᾶς ἐχώρισεν ἡ γῆ, εἰς οὐρανοὺς Σ' εὐρίσκω.

Μ. Μ. ΠΑΠΠΑΣ.

ΕΛΘΕ ΕΓΓΥΣ ΜΟΥ.

Σὺ παροῦσα, σὺ ἀποῦσα, σὺ τὸν νοῦν μου διεθύνεις,
Σὺ τὴν γῆν καθωραίζεις, σὺ τὸν οὐρανὸν λαμπρύνεις.
(Ἄλ. Σοῦτσος.)

Ἐλθέ ἐγγύς μου Ἄγγελε ἀγνώστου παραδείσου,
Ἐλθέ, καὶ τὴν καρδίαν μου ἡ νεαρὰ μορφή σου
Καὶ πάλιν θά φαιδρύνῃ.
Ἐλθέ κ' εἰς τὸ μειδίαιμα τῶν θεῶν σου χειλέων,
Θὰ λάμπῃ τῆς λυχνίας μου τὸ φῶς τὸ νυσταλέον
Ποῦ τῶρα τρεμοσβύνει.

Ἄν νὰ ἐκφράσῃ ἠδύνατο ἡ γλῶσσα μου ὅπως
᾿Ω Ἄγγελε σὲ ἀγαπῶ!.. Ἄν ἀγαπᾷ τὴν δρόσον
Τὸ ἄνθος τὸ ἐαρυνόν,
Ἄν ἀγαπᾷ ὁ ἄνθρωπος τὸν Πλάστην καὶ Θεὸν του,
Ἄν ὁ πρεσβύτερος ἀγαπᾷ τὸν προσφιλῆ υἱὸν του
Κ' οἱ Ἄγγελοι τὸν οὐρανόν,

Δὲν ἀγαποῦν ὅσον ἐγὼ σὲ ἀγαπῶ νεῆνις . . .
Ὅποταν εἰς τοῦ βίου μου τὸ σκότος ἀνεφάνη
Οἱ νεαροὶ μου χρόνοι,

Πενθίμως τότε ἔφρευγον χωρὶς ἐλπίδα ἄλλην
Εἰμὴ νὰ με κοιμήσωσιν εἰς ἦρεμον ἀγκάλην
Ἔνθα σιγοῦν οἱ πόνοι.

Τὸν θαλερὸν πλῆν μ' ἔδωκας σὺ τῆς ἐλπίδος κλάδον
Καὶ Φηλομήλα ἔκτοτε τὸν ἔρωτά μου ἄδων
Κ' ὕμνων τὸ ὄνομά σου,
Σ' ἐπρόσφερα φιλότατη μου εὐγνώμονα καρδίαν,
Τὰς ἀπολαύσεις τ' οὐρανοῦ τρυφῶν εἰς λέξιν μίαν,
Κ' εἰς ἐν μειδιάμά σου.

Α. Ι. Σ. (Σάμος).

ΑΙΝΙΓΜΑ.

Μὲ τὰ πρῶτά μου τὰ δύο μίαν νῆσον σχηματίζω,
νῆσον ἡρωϊκωτάτην.
Ἐπαρχίαν μὲ τὰ ἄλλα δύο μου προσδιορίζω
τῆς Τουρκίας ἐγγυτάτην.
Ἐν συνόλῳ εἶμαι νῆσος ὄχι στεῖρα σοφῶν νόων
ἀλλὰ ἄγονος ἡρώων.

Τῷ λύτῃ δωρηθήσεται ἐν ἑκ τῶν καλλιτέρων μυθολογημάτων.

ΛΥΣΙΣ

τοῦ ἐν τῷ Ι'. φύλλῳ αἰνίγματος.

Τὸ τελευταῖον αἰνίγμα ἔλυσε μετ' ἐπιτυχίας ὁ Κ. Τζανέλλης, ἔχει δὲ ὧδε πῶς:

Οἱ 10 λησταὶ εἰσὶ τὰ 10 γράμματα τὰ ἀπαρτίζοντα τὸ ὄνομα « ΦΡΑΓΚΙΣΚΟΣ » ἔλαβε δὲ ἕκαστος τὰ ἀνάλογα τεμάχια κατὰ τὴν ἀριθμητικὴν σημασίαν ἑκάστου ψηφίου ἤτοι:

Ὁ ληστής	Φ	500
»	Ρ	100
»	Α	1
»	Γ	3
»	Κ	20
»	Ι	10
»	Σ	200
»	Κ	20
»	Ο	70
»	Σ	200

Τὸ ὅλον τεμάχια . . . 1124

— Ὅραϊον ἦτο τὸ τέχνασμα σου νέε μου.
— Δὲν εἶναι ἴδική μου ἐφεύρεσις, ἀπήντησεν ὁ Ἰωάννης μετ' ἄκρας υπερφαναίας, τὸ εἶδα μίαν φορὰν εἰς τὸ θέατρον.

Ὁ Κλεμανσῶ διετέλει ἐν ἀμνηγνίᾳ καίτοι οὐδεὶς ἐνόησε τὴν αἰτίαν ἧτις τὸν ὤθησεν εἰς τὸ ἄφρον ἐκεῖνο κίνημα, διότι ὅπως καὶ ἂν εἶχε τὸ πρᾶγμα, ἡ ἐπέμβασις του δὲν ἦτο διόλου εὐλογος· ἂν δὲ παρετήρει ὅτι οὐδεὶς ἐκ τῶν περιεστώπων ἀνεμινύετο εἰς τὴν ὑπόθεσιν ἐκείνην ἡθελεν ἐνοησέαι ὅτι οὐδεὶς ἐπεθύμει νὰ ἀντιστη κατὰ τοῦ νόμου ἢ νὰ συνεργήσῃ εἰς τὴν σύλληψιν ἐνὸς ὀφειλέτου.

Διατί λοιπὸν ἡ Κλάρα εἶχε καλέσει μετὰ τσοσάυτης σπουδῆς τὸν πατέρα της; Ἴνα τὸν καταστήσῃ ἄρ' γε θεατὴν τῆς τοιαύτης σκηνῆς; Ὅχι, βεβαίως· διότι ἐνῶ ὁ Κλεμανσῶ ἀπεδύετο εἰς τὸν γελοῖον ἀγῶνα ἡ νεῆνις παρεκάλει τὸν πατέρα της, τὴν κυρίαν δὲ Καμπᾶς, τὸν Ἐδουάρδον, ὅπως ἔλθωσιν εἰς βοήθειαν τοῦ δυστυχοῦς ἀνθρώπου, προσέφερε δὲ καὶ αὐτὴ τὰς μικρὰς της οἰκονομίας.

Ὅτε ἐπανέλαβον τὴν ὁδοπορίαν των ὁ Κ. Σαμψῶν τῇ εἶπεν:

— Ἀγῶμεν, σοὶ ὑπόσχομαι νὰ μετολαβῆσω μετὰ σοῦ ἀνθρώπου τούτου καὶ τῶν πιστωτῶν του ἂν ᾖναι δυνατὸν.

Ἡ Κλάρα εὐχαρίστησε τὸν πατέρα της δι' ἐνὸς ἀσπασμοῦ.

Ὁ Κλεμανσῶ καὶ ἡ κυρία Δὲ Καμπᾶς ἐθεώρησαν ἀλλήλους καὶ ἐράνησαν συνεννοούμενοι, πρὸς τούτοις δὲ ὁ Ἑρνέστης ἐνθυμήθη ὅτι εἶχεν ὑποσχεθῆ τῷ Κ. Ὅθεν νὰ λάβῃ συνέντευξιν μετὰ τῆς κυρίας Δὲ Καμπᾶς.

Ι'.

ΕΚΜΥΣΤΗΡΕΥΣΕΙΣ.

Ἡ πρὸ μικροῦ συμβᾶσα σκηνὴ κατέστη ἀντικείμενον συνομιλίας, ὁ δὲ Κ. Σαμψῶν ἐδράξατο τῆς εὐκαιρίας ὅπως δώσῃ εἰς τοὺς δύο νέους νέον μάθημα.

— Τὸ βλέπετε, κύριοι, τοῖς εἶπεν, ἰδοὺ οἱ δούλοι οὗτοι τοὺς ὁποίους σᾶς παριστάνουν ὡς τόσα θύματα τὰ μένεα πνέοντα κατὰ τοῦ δεσπότου των καὶ μὴ περιμένοντα εἰμὴ τὴν κατάλληλον στιγμὴν τῆς ἐκδικήσεως. Ἡ γενναία αὕτη προσφορά, ἡ γενναία ἀταπάρνησις τῶν δούλων τοῦ κυρίου Α*** ἀποκαλύπτει ὑμῖν παράδοξόν τινα ἀλήθειαν, ὅτι δηλαδὴ ἐνταῦθα οἱ μαῦροι εἰσὶ πλουσιώτεροι τῶν κυρίων των, ὅτι εἰσὶ κτηματίαι ἂν οὐχὶ κατὰ τὸν γραπτὸν νόμον τοῦλάχιστον κατὰ συνήθειαν, ὅτι αἱ ἰδιοκτησίαι των εἰσὶν ὅλως ἀνεξάρτητοι, ὅλως ἰδιαιτεροί, καὶ ὅτι ποτὲ δὲν ἐπῆλθεν ἡ ἰδέα εἰς τὸν Κ. Α... (καθὼς καὶ οὐδεὶς ἄλλος καὶ εὐτυχέστερος αὐτοῦ ἔτι οὐδέποτε δι-

νοήθη τὸ τοιοῦτον) τὸ νὰ λάβῃ τὰ εἰς τοὺς δούλους του ἀνήκοντα ἵνα ἐλευθερωθῇ. »

Ὁ Κ. Βελμότ ἤξευρε τὴν ἀπαντήσιν· δηλαδὴ νὰ δεχθῇ τὸ μάθημα· ἐτήρησεν ὅθεν σιωπῆν ὡς ἐὰν ἐπρόκειτο περὶ πράγματος οὐδόλως ἐνδιαφέροντος αὐτόν.

Ἄλλ' ὁ Κλεμανσῶ ὅστις ἐξέφραζεν εἰλικρινῶς τὰς ιδέας του ὅταν μάλιστα ἐπετίθητο κατ' αὐτῶν, ἀπήντησε τῷ Κ. Σαμψῶν:

— ἴσως, κύριε, ἐκ τῶν δύο τούτων συμβεβηκότων δυνατὰ τις νὰ ἐξάξῃ συμπέρασμα ὅλως ἀντίθετον ἐκείνου ὅπερ μᾶς λέγετε. Ἀναμφιβόλως τὰ δύο ταῦτα συμβεβηκότα ὑπερμαχοῦσι ὑπὲρ τῶν ἀποίκων τῶν ἐπὶ τυραννίᾳ καταγορευμένων· ἀλλὰ μήπως δὲν ὑπερμαχοῦσι καὶ ὑπὲρ τῶν δούλων; Τὰ συμβεβηκότα ταῦτα ἀποδεικνύουσιν ὅτι οἱ δούλοι εἰσὶ κτηματίαι· ἄρα γνωρίζουσι νὰ ἀποκτώσιν καὶ νὰ τὰ φυλάττωσιν· ἀποδεικνύουσι δὲ πρὸς τούτοις ὅτι ἡ χρῆσις ἦν οἱ πτωχοὶ οὗτοι μαῦροι κάμνουσι τῶν κτημάτων ὑπαγορεύεται εἰς πολλὰς περιστάσεις ὡς καὶ ἐν τῇ παρούσῃ, ὑπὸ τῶν γεννησιότερων καὶ ἀγαθοτέρων αἰσθημάτων. »

Ὁ Κ. Σαμψῶν ἐμειδίασε μετ' ἤθους δυσπιστίας καὶ παρεκελεύσθη ν' ἀπαντήσῃ διὰ τοῦ μελιχίου ἐκείνου τρόπου ὃν μεταχειρίζεται τις ὅπως φωτίσῃ τὴν διάνοιάν τινος εἰς οὐ περὶ τὰ εἰλικρινῆ αἰσθημάτων πιστεύει καὶ τοι μὴ ἐπιδοκιμαζῶν αὐτά. Λαβῶν ὅθεν προσηγὸς ὕψος ὅλως διάφορον ἐκείνου δι' οὐ εἶχεν ἀποτανηθῆ πρὸς τὸν Βελμότ τοῦ ὁποίου ἴσως ὑπέπτευε τοὺς ἰδιοτελεῖς σκοπούς, εἶπε πρὸς τὸν Κλεμανσῶ:

— Ἐνταῦθα ἴσα ἴσα σφάλεις, φίλτατέ μοι κύριε. Ὅταν βλέπῃς τὸ κακὸν τὸ ἀποδίδεις εἰς τὴν δουλείαν ὅταν δὲ βλέπῃς τὸ καλὸν τὸ ἀποδίδεις εἰς τὸ ἄτομον· πλὴν θεώρησον καὶ ἀντιστρόφως τὸ ζήτημα καὶ τότε θέλεις εἰσθαι ἐντὸς τῆς ἀληθείας. Ἴδου εἴκοσι, τριάντα δούλοι κτηματίαι, παραδείγματός χάριν· τότε λέγεις: εἰξέδρουσον ν' ἀποκτήσουν καὶ νὰ φυλάξουν. Πλὴν δὲς αὐτοῖς αὐριον τὴν ἐλευθερίαν καὶ τότε ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν δὲν θά ἔχωσι τίποτε ἐπειδὴ δὲν θά ἐργάζωνται. Ὁ μαῦρος, φίλτατέ μοι Ἑρνέστη, εἶναι ὅπως ὁ μαθητὴς τοῦ σχολείου. Ἐπιβαλλομένη ἡ μελέτη εἰς τὸ παιδίον μετ' ὀλίγον καθίσταται συνήθεια δι' αὐτὸ, μᾶλλον ἐκ τοῦ φόβου τῆς τιμωρίας ἢ τῆς εὐχαριστήσεως ἢν λαμβάνει μελετῶν· σημειώσατε δὲ ὅτι ὀμιλῶ ἐνταῦθα περὶ τῶν φιλομαθῶν παιδίων. Πλὴν ἐξάξων αὐτὸ ἐκ τοῦ σχολείου, ἀπάλλαξον αὐτὸ ἐκ τῆς ἐπιταρξέσεως τοῦ διδασκάλου του, καὶ εἶπέ του ὅτι εἶναι κύριος ἀπόλυτος νὰ σπουδάζῃ ἢ ὄχι καὶ εἰδοποίησον μάλιστα αὐτὸ ὅτι ἡ ἀμέλειά του θά τῷ ἐπιφέρει μεγάλας λύπας. Μεταξὺ ἑκατῶν μαθητῶν, ὅλοι οἱ ἀμελεῖς, καὶ οὗτοι ἀποτελοῦσι τὸ πλεῖστον μέρος, δὲν θά πρᾶξωσι τίποτε τὴν ἐπαύριον.

στει τὸν Ἐρνέστην τόσον δι' ἑαυτὸν ὅσον καὶ διὰ τὴν κυρίαν Δὲ Καμπᾶς.

Κατὰ συνέπειαν ταχύνας τὸ βήμα ἔφθασε τὴν κυρίαν Δὲ Καμπᾶς πρὶν εἶτι αὐτὴ ἀφικθῆ ὑπὸ τὴν βανανέαν. Τῇ ἐπρότεινε πάραυτα νὰ συνομιλήσωσιν ἐπιστρέφοντες εἰς τὴν οἰκίαν, ἀλλ' ἔνεκα προμελετημένου τινος σκοποῦ ὃν ὁ μὲν Κλεμανσῶ ἰδιοτροσίαν ἀπεκάλεσε ἡ δὲ κυρία Δὲ Καμπᾶς δὲν ἔκρινε καλὸν νὰ τῷ ἐκθέσῃ, ἡ τελευταία αὐτὴ ἠθέλησε νὰ ἐξακολουθήσῃ τὸν περίπατόν της.

Ὁ Ἐρνέστης ἐζήτησε νὰ παρεμβάλλῃ τινὰ προσκόμματα, ὡς λόγου χάριν τὸ ψυχρὸν τοῦ καιροῦ κτλ., ἀλλ' ἡ κυρία Δὲ Καμπᾶς ἀπήντησεν ἀποφασιστικῶς, καὶ, οὕτως εἰπεῖν, ὅπως ἀποδείξῃ εἰς τὸν Ἐρνέστην ὅτι τὸν ἠγνοεῖ μὲν ἀλλὰ καὶ ὅτι δὲν ἠθελε νὰ ὑποχωρήσῃ ἐνώπιον οἰασδῆποτε αἰτίας.

Ὁ Κλεμανσῶ ἐσίγησε, καὶ ἐπειδὴ ἐπὶ τέλους ἐθεώρησεν ἑαυτὸν ὡς ἤττον ἐνοχοποιούμενον εἰς πᾶν ὅτι ἠθελε λεχθῆ περὶ τῆς αἰφνιδίου ταύτης ἀπουσίας ἐδιηγήθη εἰς τὴν κυρίαν Δὲ Καμπᾶς τὴν μετὰ τοῦ Κ. Ὅθεν συνδιάλεξιν του, τοὺς φόβους τοῦ Ἰρλανδοῦ σχετικῶς πρὸς τὰς πιθανολογούμενας ἀπαιτήσεις τοῦ σὴρ Ἐδουάρδου, καὶ πρὸ πάντων τὴν φράσιν ἐκείνην τὴν Ἀγγλιστί πρὸς τὸν ὑπὸ ῥέτην του χαμηλῇ τῇ φωνῇ παρὰ τοῦ Κ. Βελμότ λεχθεῖσαν, τὴν ἀπειλοῦσαν τὴν ζωὴν τοῦ Κ. Ὅθεν οὐ τινος ἡ παρουσία ἐκάλυψε τὰ σχέδια τοῦ Ἀγγλου.

— Δὲν ἀγνοῶ τὰς πρὸς τὸν σὴρ Ἐδουάρδον ὑποχρεώσεις τοῦ Κ. Σαμφῶν, ἀπήντησεν ἡ κυρία Δὲ Καμπᾶς, καὶ ἐὰν μὲ ἐσυμβουλευέτο πρὶν ἀναλάβῃ αὐτάς δὲν ἠθελε πράξῃ τὸ τοιοῦτον βεβαίως· διότι γνωρίζω τὸν σὴρ Ἐδουάρδον Βελμότ καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶναι ὁ μᾶλλον ἐπικίνδυνος ἐξ ὧν ἐγνώρισα εἰς τὴν ζωὴν μου. Πλὴν νομίζω, ὅτι ἀγνοεῖτε τὴν Ἀγγλικήν;

Ὁ Ἐρνέστης τῇ ἐδιηγήθη ὅποια αἴτια τὸν ἠνάγκασαν νὰ εἶπῃ ὅτι δὲν γνωρίζει τὴν Ἀγγλικήν, καὶ πῶς μετὰ ταῦτα τὸ ψεῦμα τοῦτο τῷ ὑπῆρξεν ἐπωφελές εἰς πολλὰς περιστάσεις.

— Ὡστε, ὑπέλαβεν ἡ κυρία Δὲ Καμπᾶς εἰμυθα κάτοχοι μυστικοῦ ὅπερ δύναται νὰ μᾶς παραδώσῃ τὸν Κ. Βελμότ πρὶν οὗτος λάβῃ καιρὸν νὰ ὑπερασπισθῇ, καὶ ὅπερ θέλει μᾶς χρησιμεύσει ὅπως ἀναχαιτίσωμεν τὰς καταδιώξεις ἃς διανοεῖται ἴσως νὰ ἐνεργήσῃ.

— Ἀγνοῶ, κυρία μου, ὅποια ὅπλα θέλετε μεταχειρισθῆ κατὰ τοῦ Κ. Βελμότ, τοῦτο μόνον γνωρίζω ὅτι εἰς τὴν πρῶτην χρηματικὴν αὐτοῦ ἀπαιτήσιν πρέπει ν' ἀπαντήσωμεν διὰ χρημάτων, ἐλεύθεροι ὄντες μετὰ ταῦτα νὰ τιμωρήσωμεν τὰς συνωμοσίας τοῦ κυρίου τούτου.

Ἐλησμώνησα ὁμῶς νὰ σὰς εἶπω ὅτι δύναμαι νὰ διαθέσω ὅλου τοῦ πρὸς τὴν ἐκ τοῦ χρέους του ἀπαλλαγῆν τοῦ Κ. Σαμφῶν ἀναγκαίου ποσοῦ. Ἐξηγήθη ἴσως ἀνεπιτηδείως...

— Πραγματικῶς, εἶπεν ἡ κυρία Δὲ Καμπᾶς, φαίνεσθε λίαν ἀνήσυχος, καὶ μολαταῦτα, χάρις εἰς τὴν φιλικὴν μεσολάθεσί σας, οὐδὲν τοῦ λοιποῦ ἔχει νὰ φοβηθῆ ὁ Κ. Σαμφῶν.

— Ἴσως ἐπιτύχωμεν ταῦτα πάντα ἂν ἡμεῖς ἀναδεχθῆτε τὴν διαπραγματεύσιν. Ἐγὼ δὲν δύναμαι νὰ κάμω τοιαύτην πρότασιν πρὸς τὸν Κ. Σαμφῶν χωρὶς νὰ φανῶ ὅτι γνωρίζω τὰς ὑποθέσεις του, ἐνῶ ἐκ μέρους σας δύναται κάλλιστα νὰ δεχθῆ διότι παρ' αὐτοῦ βεβαίως γινώσκετε ὅπερ συνωμολόγησε δάνειον.

— Παρ' αὐτοῦ, ὡς λέγετε, τὸ ἔμαθον, πλὴν ὅπως ἐγὼ γνωρίζω τὴν περιουσίαν τοῦ κυρίου Σαμφῶν τοιοῦτοτρόπως καὶ οὗτος γνωρίζει τὴν ἐμὴν καὶ γινώσκει κάλλιστα ὅτι ἐγὼ ποτὲ δὲν δύναμαι νὰ διαθέσω τοιοῦτου ποσοῦ! Πλὴν, μεταξὺ ἡμῶν ἐνασχολεῖσθε περὶ κινδύνου ὅπως ἀνυποστάτου χωρὶς ἢ πρὸς τὸν Κ. Σαμφῶν διαγωγή σας νὰ ἦναι ἀνάριστος εἴτε πρὸς ὑμᾶς εἴτε πρὸς τὸν Κ. Σαμφῶν αὐτόν.

Ἐὰν φαντάζεσθε ὅτι ὁ Κ. Βελμότ θέλει ἀπαιτήσῃ ἅμα τῇ λήξει τῆς προθεσμίας τὴν ἐξόφλησιν τοῦ δανείου, τοῦτο ἀποδεικνύει ὅτι πολὺ ὀλίγον γνωρίζετε τὸν σὴρ Ἐδουάρδον. Ἐὰν οὗτος ἀπ' ἀρχῆς συνελάμβανε τοιαύτην ἰδέαν ἠθελε πληροφορηθῆ ὅτι ὁ Κ. Σαμφῶν δὲν εἶναι ἐξ ἐκείνων οἵτινες ὑποχωροῦν ἐνώπιον τοῦ σκανδάλου καὶ ὅτι εἰς τὴν παραμικρὰν ἀπαιτήσιν τοῦ σὴρ Ἐδουάρδου, ἠθέλεν εὑρεῖ εὐθὺς τὸ μέσον ὅπως ἀπαλλαγῆ πάσης πρὸς αὐτὸν ὑποχρεώσεως καὶ ἂν μὲ θυσίαν ἀκόμη τῆς ἡμίσεως περιουσίας του.

Ἄλλ' ὁ κύριος Βελμότ ἐπληροφορήθη βεβαίως, ὅτι ὁ Κ. Σαμφῶν ὡς τόσοι ἄλλοι, εἶναι ἀγαθώτατος εἰς τὰς φιλικῶ τῷ τρόπῳ ἐκπεριουμένους ἐμπορικὰς ὑποθέσεις· δηλαδὴ, ὅσῳ δύστροπος ἠθελε φανῆ ἂν ἐνστασίς τις τῷ ἐγένετο παρὰ τοῦ Κ. Βελμότ, τόσῳ ἥμιος τόσῳ συγκαταβατικὸς ἠθελε δειχθῆ ἐὰν ὁ πιστωτὴς του τῷ ἐπρότεινε φιλικῶς καὶ ὑπὸ τὸ πρόσχημα ἐκδουλεύσεως ἀνανέωσιν τοῦ δανείου ὑφ' ὁποῖουσδήποτε ὄρους.

Οὐδεμίαν ἰδέαν ἔχετε περὶ Κ. Βελμότ· οὗτος εἶναι ὁ Ἀγγλικὸς χαρακτήρ καθ' ὅλην τὴν σημασίαν τῆς λέξεως· βραδύς, μυστηριώδης, ψυχρὸς, ὑπομονητικὸς. Ὁ Κ. Βελμότ, ἐστὲ βεβαίως, δὲν θέλει ἀπαιτήσῃ τὴν πληρωμὴν τοῦ δανείου ἐν τῇ προσεχεῖ λήξει· θέλει τὸ ἀνανεώσῃ καὶ θέλει προσθῆσῃ νέον τι δάνειον ζητῶν παρὰ τοῦ Κ. Σαμφῶν, ὑπὸ τὸ πρόσχημα πάντοτε τῆς ἐκδουλεύσεως, ν' ἀναδεχθῆ τὴν διαχείρισιν τῶν κεφαλαίων του· θὰ τὸ ἀνανεώσῃ καὶ ἐκ δευτέρου καὶ ἐκ τρίτου ἂν ἦ ἀνάγκη, καὶ ὅταν φέρῃ εἰς τοιαύτην θέσιν τὸν Κ. Σαμφῶν ὥστε οὗτος νὰ δοκιμάσῃ τινὰς δυσκολίας πρὸς ἀπότισιν τοῦ πρὸς τὸν πιστωτὴν του χρέους του, τότε ὁ σὴρ Ἐδουάρδος θέλει προδῆ καὶ ἐνεργήσῃ μετὰ τῆς μεγαλειότητος αὐστηριότητος κατὰ τοῦ ἀγαθοῦ καὶ εὐπίστου ἀνδρός.